

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานส่วนการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง จำแนกตาม เพศ ระยะเวลา การปฏิบัติงาน อายุ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของหัวหน้าส่วนการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลังอยู่ในระดับมาก
2. หัวหน้าส่วนการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานส่วนการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครพนมแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ หัวหน้าส่วนการคลัง หรือผู้ปฏิบัติงานด้านการการคลังในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม จำนวน 87 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครพนม. 2553) และทำการสุ่มหากกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากหัวหน้าส่วนการคลังสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครพนม จำนวน 72 คน โดยได้จากการคำนวณจาก สูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานส่วนการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม เป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กร (Organizing)
3. การบรรจุ (Staffing)
4. การสั่งการ (Directing)
5. การประสานงาน (Coordinating)
6. การรายงาน (Reporting)
7. การงบประมาณ (Budgetting)

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ สมมติฐานใช้สถิติในการเปรียบเทียบ t -test (Independent sample) โดยกำหนดนัยสำคัญ ของการทดสอบที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 72 คน จำแนกตามเพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ และระดับการศึกษา พบว่า จำแนกตาม เพศ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 58 คน ($\bar{X}=80.56$) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 14 คน ($\bar{X}=19.44$) จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 5 ขึ้นไป จำนวน 62 คน ($\bar{X}=86.11$) รองลงมาคือ มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน ($\bar{X}=13.89$) จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 40 ปี จำนวน 44 คน ($\bar{X}=61.11$) รองลงมาคืออายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน ($\bar{X}=13.89$) จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 55 คน ($\bar{X}=76.39$) รองลงมาคือมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปวส. / อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 17 คน ($\bar{X}=23.61$) ตามลำดับ

2. ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง พบว่า โดยรวมมีปัญหาการบริหารงานคลังอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการบริหารงานคลังอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการงบประมาณ และมีปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบรรจุ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน ด้านการจัดองค์กร ด้านการวางแผน และด้านการสั่งการ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ที่มีเพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันปรากฏ ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลังที่มีเพศ แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลังที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 แต่รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดองค์กร ด้านการรายงาน และด้านการงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

3.4 ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง แยกเป็นรายด้านดังนี้

5. ข้อเสนอแนะของของหัวหน้าส่วนการคลังในจังหวัดนครพนม ดังนี้ ควรเบิกจ่ายเงิน และจัดหาวัสดุของส่วนการคลังควรมีความสอดคล้องกับแผน ควรมีการมอบอำนาจในการทำงาน ควรลดขั้นตอนในการทำงานให้น้อยลง ควรมีการปรับปรุงการบรรจุพนักงานส่วนตำบลให้เป็นอำนาจของข้าราชการประจำ ควรสั่งการให้อยู่ภายใต้ระเบียบ และข้อกฎหมาย ควรมีการประสานงานของหน่วยงานภายในอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัดการเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ควรรายงานการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ควรมีความแน่นอนในการจัดสรรงบประมาณ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ผลการศึกษาที่พบมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนมได้มีการวางแผนการบริหารงานส่วนการคลัง ไว้อย่างเป็นระบบในระดับหนึ่ง และมีการวางแผนอย่างต่อเนื่อง มีความชัดเจนในการปฏิบัติแต่ก็ยังมีการพัฒนาเพื่อที่จะลดปัญหาการบริหารงานต่อไปดังปรากฏในตารางที่ 5 ($\bar{X} = 2.81$) เป็นระบบวางแผนจากปัญหาการปฏิบัติงาน และพัฒนาการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการบริหารของลูธอร์ กุลิค และลินคอล์นเออวิก ซึ่งอธิบายว่าเป็นกระบวนการแรกของการบริหาร

2. โครงสร้างของงานมีความเหมาะสมกับลักษณะงาน ทำให้การบริหารงานมีความคล่องตัวในระดับหนึ่ง และยังมีความยืดหยุ่นได้ เป็นไปตามทฤษฎีการกระจายอำนาจที่ให้อำนาจองค์กรปกครองท้องถิ่นสามารถปรับสภาพการบริหารงานให้สอดคล้องกับความจริงได้ แต่เนื่องจากองค์กรปกครองท้องถิ่นอยู่ในช่วงเวลากการพัฒนาจึงต้องมีการศึกษาและพัฒนาต่อไป

3. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับโครงสร้างองค์กร ทำให้สามารถดำเนินการได้ และบุคลากรดังกล่าวได้รับการบรรจุแต่งตั้งจากบุคคลที่มีวุฒิการศึกษา ด้านการบัญชีเป็นหลัก ทำให้สามารถบริหารงานส่วนการคลังได้ ประกอบกับการบริหารงานมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ปัญหาจึงไม่รุนแรงมาก

4. การนิเทศงานของผู้บังคับบัญชาค่อนข้างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานตามสภาพที่พอจะสามารถปฏิบัติงานได้

5. บุคลากรส่วนการคลังมีการประสานงานกับผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถคลี่คลายได้ในระดับหนึ่ง และหน่วยงานภายในอย่างต่อเนื่อง

6. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะระเบียบของส่วนการคลังกำหนดให้มีการรายงานสถานภาพทางการคลังเป็นประจำทุกวัน ทุกเดือน ทุกไตรมาส และทุกปี ทำให้สามารถทราบปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง

จากเหตุผลดังกล่าวปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง จึงอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีรพรพรณ คำออน (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการบริหารงานคลังองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอค้อยสะแก่ง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานคลังในภาพรวมและรายประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สัตหะวิษณุ ผลิผล (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัญหาระบบบัญชีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับพระมหาสมคิด คำผาง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา

พบว่า ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอชุมพูน จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับวิชัย กว้างสวัสดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เทศบาลตำบลกุศลิม อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าด้านลักษณะของกฎหมายโรงเรือนและที่ดิน ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดินและโครงสร้างภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพปานกลาง สอดคล้องกับโกวิท สโมสร (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลขนาดกลาง ในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับโกวิท สโมสร (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลขนาดกลางในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ เนตรณพิศ ไชยพิชิต (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ถิ่นนคร สำราญพิศ (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีปัญหาการบริหารงานคลังอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการบริหารงานคลังอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับญาณิศา ปัญญาภาค (2546 : 49-52) ศึกษาการประเมินการบริหารการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ศึกษากรณีเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านสถานที่ ด้านวิธีการจัดเก็บ ด้านเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ด้านระเบียบและกฎหมาย ซึ่งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 หัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ และระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานส่วนการคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ที่มีเพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ แตกต่างกัน มีระดับปัญหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับปัญหาโดยรวมแตกต่างกัน

หัวหน้าส่วนการคลังที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับปัญหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทั้งเพศชาย และเพศหญิงต่างก็ปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบ ข้อกฎหมาย และ หนังสือสั่งการเดียวกัน รับรู้รับทราบปัญหาในลักษณะเดียวกันทำให้มีความคิดเห็นต่อระดับ ปัญหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับวิชัย กว้างสวาสดี (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มี ความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เทศบาลตำบลกุศลสิม อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าประชาชนผู้เสียภาษีทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็น ต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

หัวหน้าส่วนการคลังที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีระดับปัญหาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ หัวหน้าส่วนการคลังที่มีระยะเวลาน้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป ต่างก็ปฏิบัติงานส่วนการคลังภายใต้ กรอบ กฎหมายเดียวกัน ระเบียบ หนังสือสั่งการเดียวกัน และยังได้รับการตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานคลังจากหน่วยงานเดียวกัน เช่น สำนักงาน ท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจแตกต่างกัน บ้างในเทคนิคการทำงาน การแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ดังที่ กิตติ สุทธิสัมพันธ์ ได้กล่าวว่า ประสพการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ และความ รับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

หัวหน้าส่วนการคลังที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับปัญหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ หัวหน้าส่วนการคลังจะมีอายุไม่เกิน 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป ก็ปฏิบัติงานในลักษณะ เดียวกัน เพราะอยู่ในตำแหน่งงานเดียวกัน และ โครงสร้างการบริหารงานที่เหมือนกัน แตกต่าง บ้างตามขนาดขององค์กรบริหารส่วนตำบล แต่ก็ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย โดยการ จัดโครงสร้างทางการบริหารงานได้เปิดโอกาสให้ทุกเพศ อายุ และทุกช่วงอายุเข้ามาทำงานอย่าง เท่าเทียมกันตามกรอบตำแหน่งงาน มีวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่แตกต่างกัน บุคลากรขององค์กร บริหารส่วนตำบลได้ผ่านกระบวนการบรรจุแต่งตั้งตามระบบราชการที่เหมือนกัน จึงทำให้มี ระดับปัญหาการบริหารส่วนการคลังไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับจิรพรรณ คำออน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและ อุปสรรคในการพัฒนาการบริหารงานคลังองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการบริหารงานคลัง จำแนกตาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ และรายได้

หัวหน้าส่วนการคลังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับปัญหาโดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้หัวหน้าส่วนการคลังมีความรู้เรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ดังคำกล่าวของ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข กล่าวว่า การเรียน การศึกษาเป็นแนวทางอันหนึ่งที่บุคคลจะเปลี่ยนพฤติกรรม ความรู้สึก ความคิดเห็น เพราะได้เรียนบางสิ่งบางอย่างเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่มีอยู่เดิม การคิดหรือการกระทำกิจกรรมบางอย่างจึงผิดไปจากเดิมหรืออาจเปลี่ยนทัศนคติความคิดเห็นในบางเรื่อง

ผลการศึกษาสอดคล้องกับจิรพรรณ คำออน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการบริหารงานคลังองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอค้อยสะแกก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ส่วนด้านระบบการตรวจสอบจากส่วนกลาง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามความเกี่ยวข้องของคุณวุฒิการศึกษา ผลการเปรียบเทียบปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการบริหารงานคลัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ ด้านการบริหารงาน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา และระยะเวลาในการทำงานด้านการบริหารงานคลัง และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษา ปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 การวางแผนควรมีความชัดเจนเพื่อต่อการปฏิบัติ
- 1.2 การจัด โครงสร้างองค์การควรมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน
- 1.3 จำนวนบุคลากรควรมีความเหมาะสมกับโครงสร้างองค์การ
- 1.4 ควรมีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

- 1.5 ควรมีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- 1.6 การใช้จ่ายงบประมาณควรเป็นไปตามแผนงาน และโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
- 1.7 ควรมีการมอบอำนาจในการทำงาน
- 1.8 ควรลดขั้นตอนในการทำงานให้น้อยลง
- 1.9 ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภายใน และผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

- 2.1 ควรทำการศึกษาปัญหาในการบริหารงานส่วนคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง ด้านการงบประมาณ
- 2.2 ควรมีการศึกษสาเหตุของปัญหาการบริหารงานส่วนการคลังเพื่อใช้ในการนำมาพัฒนาการบริหารงานส่วนการคลังให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น